

MINISTERRAAD

Nr. 6579

Notulen van de vergadering gehouden op
donderdag 8 augustus 1974 in de vergaderzaal van
het Kabinet van de Minister-President,
aangevangen 's morgens om 10.30 uur
en 's middags voortgezet

Aanwezig: minister-president Den Uyl en de ministers
Boersma, Van Doorn, Duisenberg, Van Kemenade,
Lubbers, Van der Stee, Trip en Westerterp
(Afwezig zijn de ministers Van Agt,
De Gaay Fortman, Gruijters, Pronk,
Van der Stoel, Vorrink en Vredeling)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Brinkhorst, Van Dam, Hendriks (pt.6) en
Van Rooijen (pt.5 t/m 10)

Secretaris : drs.J.Middelburg
Adjunct-secretaris: drs.J.Wijnhoud

1. Mededelingen

Zie punt 9.

2. Hamerstukken

- a. Naturalisatie van Elisabeth Agnes en 31 anderen
en van Theodore D.J.Aller Wekking en 20 anderen
(Brieven van de staatssecretaris van Justitie
dd. 23 juli 1974, resp. nrs.740/054 en 740/055,
met wetsontwerpen)

Zonder discussie aanvaard.

of het verstandig is dit nu aan de orde te stellen; dergelijke initiatieven zouden niet moeten worden genomen voordat Karamanlis de datum van vrije verkiezingen heeft vastgesteld. Dat laatste zou aan Karamanlis ondershands duidelijk kunnen worden gemaakt, eventueel tijdens het bezoek van minister Van der Stoel aan Griekenland.

Staatssecretaris Brinkhorst antwoordt aan minister Duisenberg dat de recente ontwikkelingen in Griekenland pas na het begin van de vakantie van minister Van der Stoel zijn geschied, zoals het herstel van de constitutie en de inperking van de macht van de strijdkrachten. Spreker heeft niet meer willen zeggen dan dat Nederland actieve steun wil verlenen bij de verdere ontwikkelingen in de richting van een democratie. Ook hij is van mening dat daarvoor algemene verkiezingen een voorwaarde zijn. Spreker zal in deze zin de voorzitter van de Europese raad van ministers en de Griekse regering benaderen, met de intentieverklaring dat Nederland in beginsel bereid is de ontdooring van het associatieverdrag van Griekenland met de EEG en de terugkeer van Griekenland in de Raad van Europa te bevorderen, mits aan de voorwaarde, die minister Westerterp heeft genoemd, wordt voldaan. Deze intentieverklaringen zullen niet worden gepubliceerd.

De raad gaat akkoord met intentieverklaringen dat het associatieverdrag van Griekenland met de EEG wordt gereactiveerd en dat Griekenland weer lid wordt van de Raad van Europa, onder de voorwaarde dat dit pas kan worden geëffectueerd als vaststaat dat in Griekenland vrije verkiezingen worden gehouden. Dit zal vertrouwelijk ter kennis worden gebracht van de voorzitter van de Europese minister-raad, de Franse minister Sauvagnargues, en de Griekse regering.

3 b. ACP-conferentie in Kingston (Zie notulen m.r. 25 juli 1974, punt 4c)

Staatssecretaris Brinkhorst deelt mede dat de onderhandelingen op de ACP-conferentie in Kingston positiever verlopen dan aanvankelijk werd verwacht. De ACP-landen vormen daarbij een indrukwekkende eenheid. De EEG heeft schoorvoetend een positievere houding aangenomen. Het moeilijkste punt tijdens de conferentie was de stabilisatie van de exportprijzen, omdat een meningsverschil tussen Frankrijk en Groot-Brittannië een concreet aanbod blokkeerde, met name voor wat betreft de suiker. Dat werd in Kingston gedeblokkeerd, en nu is een systeem van stabiele exportprijzen aangeboden, dat is ondergebracht in de afspraken met de ACP-landen. Belangrijke punten daarbij zijn ten eerste dat het mechanisme niet wordt beperkt tot een kleine lijst

van exportprodukten. Aanvankelijk werden zes produkten voorgesteld, terwijl Nederland er zoveel mogelijk onder wilde brengen. Ten tweede had de Europese Commissie een automatisch werkend systeem opgesteld. Nederland wenste dat ook, maar wilde tevens criteria aanbrengen wat betreft de graad van de ontwikkeling, de fluctuatie van de wereldmarktprijzen en de ruilvoet van de ontwikkelingslanden ten opzichte van de EEG, waardoor het systeem flexibeler wordt en de landen die het afhankelijkst zijn van een enkel exportprodukt er het meeste van kunnen profiteren. Spreker merkt voorts op dat de ACP zich positief heeft opgesteld. Aanvankelijk wenste men van die zijde dat de omvang van het fonds 8 mld dollar zou bedragen en van EEG-zijde werd 3 mld aangeboden. Dit verschil is echter niet aangegrepen om de conferentie te laten mislukken. De beide onderhandelingspartners zijn nu welhaast gedwongen om samen tot een akkoord te komen, hoewel daarvoor nog veel ambtelijk overleg in het najaar nodig zal zijn. Ten slotte heeft Frankrijk zijn eis van wederkerigheid bij tariefpreferenties, gezien de eenheid van de ACP-landen daartegen, niet gehandhaafd.

3 c. Eventueel aftreden van de Amerikaanse president Nixon

De minister-president merkt op dat hij wat betreft het te verwachten aftreden van Nixon geen bijzondere informatie heeft gekregen. Hij zelf verwacht het aftreden voor het einde van de week. Spreker deelt mede dat hij de vorige dag heeft overlegd met staatssecretaris Brinkhorst wat de reactie van de regering zou moeten zijn. Men kan nu niet meer verwachten dat impeachment zal worden afgewacht. De reactie van de Nederlandse regering moet zich niet op de persoon richten, maar meer op het democratische zuiveringsproces.

Minister Duisenberg vraagt of er een verklaring van de regering komt zodra het aftreden bekend is. De minister-president antwoordt bevestigend.

Minister Westerterp wil de toonzetting van de verklaring graag aan de minister-president overlaten. Hij zou het echter op prijs stellen, als daarin zou doorklinken dat het wel een heel sterke democratie moet zijn die een dergelijke crisis kan overwinnen.

Staatssecretaris Van Dam zou bij de toon van een Nederlandse verklaring ook in het oog willen houden dat de situatie minder behaaglijk kan zijn, als de medewerkers van de president in het gevang zitten en Nixon op vrije voeten blijft.

Minister Westerterp tekent aan dat duidelijk is geworden dat ook de hoogste man in een democratie zich aan de wet moet houden. Hij wenst geen spervuur op de Verenigde Staten als zodanig.